Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-07-30

Ärende
SL 2016-0911

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Handläggare
Fredrik Cavalli-Björkman
08-686 3904
fredrik.cavalli-bjorkman@sll.se

Trafiknämnden
2019-08-27, punkt 11

Handlingsplan för brandgasavskiljande partier

Beslut om genomförande av utrednings- och planeringsstudie

Ärendebeskrivning

Syftet med utrednings- och planeringsstudien är att kartlägga samtliga undermarkstationer i tunnelbanesystemet vad gäller behov och tekniska möjligheter att leva upp till den kravbild som redovisas i Storstockholms brandförsvars föreläggande dnr 2018-002960, samt att kostnadsuppskatta och prioritera föreslagna åtgärder i en handlingsplan. De åtgärder som kommer att behöva vidtas är avskiljande vägg- och dörrpartier, vars syfte är att förhindra och/eller fördröja spridningen av brandgaser vid utrymning av undermarkstationer i tunnelbanan. Resultatet dokumenteras i en handlingsplan som utformas som en sammanhållen utrednings- och planeringsstudie, vilken ska leda mot ett genomförandebeslut. Studien bör utföras skyndsamt, så att tidskraven satta i föreläggandet kan upprätthållas.

Beslutsunderlag

Förvaltningschefens tjänsteutlåtande samt ”Beslut om föreläggande enligt 5 kap. 2 § Lag om skydd mot olyckor”, daterat 2019-05-27, med dnr 2018-002960.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-07-30

Ärende
SL 2016-0911

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Förslag till beslut

Förvaltningschefen föreslår att trafiknämnden beslutar följande.

1. Förvaltningen uppdras att genomföra en utrednings- och planeringsstudie, över samtliga undermarkstationer i tunnelbanesystemet, för att förbereda utförandet av brandgasavskiljande partier, med syftet att förhindra och/eller fördröja spridningen av brandgaser vid utrymning.

Förslag och motivering

Sammanfattning

Brandgasavskiljande partier är avskiljande vägg- och dörrpartier vars syfte är att förhindra och/eller fördröja spridningen av rökgaser vid utrymning av undermarkstationer i tunnelbanan. Partierna ska underlätta räddningstjänstens insats så att räddningspersonalen kan arbeta i skyddad miljö och så att en utrymning kan klaras innan personer kommer till skada. Tunnelbanans undermarkstationer behöver dessa för att bättre uppfylla räddningstjänstens rådande regelverk för utrymningssituationer samt begränsa skadan på anläggningen.

Storstockholms brandförsvar har genomfört tillsyn av undermarkstationerna, varefter ett föreläggande har utfärdats som ålägger förvaltningen att skyndsamt vidta åtgärder. För att dessa ska kunna utföras måste en utrednings- och planeringsstudie genomföras. Syftet med denna är att ta fram en handlingsplan för att åtgärda samtliga undermarkstationer. Arbetet ska leda mot ett genomförandebeslut.

Översiktligt genomförande:

- Inventering av samtliga undermarkstationer (inklusive de som redan har brandgasavskiljande partier idag), totalt 51 st
- Identifiera kopplingar till andra pågående projekt samt föreslå hur dessa ska hanteras per objekt
- Klustring av stationer, för att genomföra kostnadsuppskattning samt prioriteringsordning av stationerna
- Uppskatta den totala problembilden, exempelvis hantering av tillgänglighetsfrågor samt befintliga byggnadsintegrerade konstverk.

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-07-30

Ärende
SL 2016-0911

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

Bakgrund

Trafikförvaltningen påbörjande installationer av brandgasavskiljande partier 2008 men projektet avbröts 2011 på grund av kostnadsskäl. Då hade 12 stationer fått brandgasavskiljning. De 12 installationerna blev betydligt dyrare än budgeterat. Projekteringen av återstående stationer fortsatte en tid. Konst på stationerna visade sig utgöra ett stort hinder för det fortsatta arbetet. Projektet avbröts. 2012 omorganiserades AB SL och efter det återupptogs inte projektet.

Under 2017 återupptogs arbete genom en förstudie av tre stationer; Karlaplan, S:t Eriksplan och T-centralen (blå linje), som ett första steg att identifiera möjliga tekniska lösningar för de resterande stationerna. Idag finns det 39 undermarkstationer som saknar brandgasavskiljande partier på plattformarna.

Överväganden och motivering

Uppgradering av brandsäkerheten i befintliga undermarkstationer med hjälp av brandgasavskiljande partier har tidigare bedömts som skäligt av Haverikommissionen för att uppfylla 2 kap. 2 § lagen (2003:778) om skydd mot olyckor och ingick i den handlingsplan som togs fram av räddningstjänsten och Transportstyrelsen 2005 i samband med branden i Rinkeby. Transportstyrelsen har också under 2017 arbetat fram nya föreskrifter inför utbyggnaden av ny tunnelbana (FUT). Till detta kommer det nu aktuella föreläggandet.

Utrednings- och planeringsstudien innebär att kartlägga samtliga undermarkstationer i tunnelbanesystemet vad gäller behov och tekniska möjligheter att leva upp till ovanstående kravbild, samt att kostnadsuppskatta och prioritera föreslagna åtgärder i en handlingsplan. Därefter avser förvaltningen att återkomma till nämnden för genomförandebeslut.

Ekonomiska konsekvenser
För genomförande av utrednings- och planeringsstudien åtgår 5 mkr.

Att uppföra brandgasavskiljande partier i samtliga undermarkstationer kommer att rendera behov av ett stort investeringsutrymme. I detta skede kan bara en väldigt grov uppskattning göras. En totalkostnad om 500 mkr är inte otrolig. Efter att studien är genomförd avser förvaltningen att återkomma till nämnden med förslag till handlingsplan, innehållande förslag till ett kostnadseffektivt

Trafikförvaltningen
Trafikavdelningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2019-07-30

Ärende
SL 2016-0911

Infosäkerhetsklass
K1 (Öppen)

genomförande med en prioriteringsordning och ett förslag till genomförande under en den tidsperiod som föreskrivs i föreläggandet, dvs. att samtliga åtgärder ska vara genomförda 2024-12-31.

Riskbedömning
Då såväl Transportstyrelsen som räddningstjänsten sedan länge påtalat att åtgärder ska vidtas finns risk för repressalier om inget görs. Dessa kan utgöras av vitesföreläggande eller av föreläggande att stänga stationer till dess åtgärd vidtagits.

Konsekvenser för miljön
Beslutet innebär inga miljökonsekvenser.

Sociala konsekvenser
Beslutet innebär inga sociala konsekvenser.

Sara Catoni
Tf Förvaltningschef

Fredrik Cavalli- Björkman
Chef Trafikavdelningen